PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 157 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 12 lipca 1929 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

STOSUNKI POLSKO- GDAŃSKIE A Z. S. R. R.

Prawda 10.VII., w związku z przyjazdem delegacji senatu gdańskiego do Z. S. R. R., pisze: Kapitalistyczni grabieżcy — twórcy rabunkowego Traktatu Wersalskiego nie liczyli się z wolą ludności gdańskiej, podobnie, jak nie liczyli się z dążeniem innych narodowości. Cynicznie złamali zasadę prawa narodów do samostanowienia o swym losie. Gdańsk, 95 proc. ludności którego stanowią Niemcy został oderwany od Niemiec i przeistoczony w Wolne Miasto, zmuszono je do zawarcia unji celnej z Polską i do powierzenia Polsce prowadzenia swoich spraw z dziedziny polityki międzynarodowej.

Polska stale dąży do rozszerzenia swych praw w stosunku do Gdańska, pozbawionego w rezultacie wszelkiej samodzielności. Gdańsk zdaje sobie sprawę z różnicy, jaka istnieje między sytuacją państw imperjalistycznych a Związkiem Sowietów, nieustannie opowiadającym się za rzeczywistem samookreśleniem narodów, występującym przeciwko wszelkim nacjonalistycznym presjom. Przyłączenie Gdańska do protokułu moskiewskiego, oddzielnie od Polski, świadczy o tem, że Gdańsk nie chce wyrzec się swych praw suwerennych na rzecz Polski, pragnącej zmienić port gdański w swoją morską bazę wojenną przeciw Z. S. R. R.

Izwiestja 7.VII. zamieszczają z okazji przyjazdu gdańskiej delegacji do Moskwy artykuł, w którym oświadczają, iż w ciągu dwuch i pół lat, które upłynęły od chwili nawiązania bezpośrednich stosunków między wolnem miastem a ZSRR, opinja sowiecka miała kilkakrotnie okazję do stwierdzenia wagi, którą rząd i opinja gdańska przywiązują do rozwoju stosunków gdańsko-sowieckich. Przyłączenie się rządu gdańskiego do protokułu moskiewskiego stanowi nowy krok na drodze ku wzmocnieniu między Gdańskiem a ZSRR. Stosunki gospodarcze między wolnem miastem a ZSRR rozwijają się pomyślnie, istnieją również przesłanki dalszego rozwoju tych stosunków Opinja sowiecka spodziewa się, iż pobyt prezydenta Sahma i członków rządu gdańskiego na terytorjum ZSRR będzie stanowił ważki czynnik rozwoju przyjaźni gdańsko-sowieckiej.

Izwiestja 7.VII., donosząc w depeszy z Warszawy (Bratina) o wyjeździe delegacji gdańskiej do Moskwy, nazywają członków delegacji „ministrami gdańskimi".

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja 7.VII. piszą w depeszy z Warszawy (Bratina), iż polskie koła rządowe, które postanowiły nie dopuścić udziału delegatów sowieckich w zjeździe Polaków zagranicznych, odczuwają zaniepokojenie z powodu odbywających się w ZSRR wyborów. Objawem tego zaniepokojenia jest dwulicowy artykuł, ogłoszony przez „Epokę".

Prawda 6.VII. donosi o zakończeniu obrad zjazdu Polaków USRR w Kijowie. W ostatnim dniu obrad wszyscy mówcy protestowali przeciwko decyzji organizacyjnego komitetu warszawskiego zjazdu Polaków zagranicznych o niedopuszczeniu sowieckich delegatów na ten zjazd, oświadczając, iż organizacje faszystowskie obawiają się prawdy o związku sowieckim. Zjazd uczcił przez powstanie pamięć rewolucjonistów, którzy zginęli w walce o wyzwolenie proletarjatu i wybrał delegację na zjazd warszawski w składzie: mieszkanki wsi Hreczany w okręgu Proskurowskim Chomskiej, współpracownika „Sierpa" Wiszniewskiego, berdyczowskiego robotnika Szewiatowskiego, członka C. K. W. USRR Szymańskiego i marchlewskiego robotnika Rakowskiego. Zamykając obrady zjazdu Skarbek wygłosił przemówienie, w którem oświadczył, iż zjazd reprezentował wolę polskich mas pracujących USRR. Zjazd zerwał maskę z faszyzmu polskiego i powziął mocną decyzję o tem, iż głos Polaków sowieckich będzie musiał być wysłuchany w Warszawie. Po zamknięciu zjazdu delegaci odśpiewali „międzynarodówkę" w języku polskim.

Prawda 6.VII. podaje szczegóły zakończenia obrad wszechbiałoruskiego zjazdu Polaków w Mińsku Powzięto uchwałę, w której zjazd stwierdził swe obu-

PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 157 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 12 lipca 1929 r.

TREŚĆ: Z. S. R. R. a sprawy zagraniczne: Stosunki polsko-gdańskie a Z. S. R. R. — Polska a Z. S. R. R. — Notatki i informacje. Różne. — Artykuły nieuwzględnione.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

STOSUNKI POLSKO-GDAŃSKIE A Z. S. R. R.

Prawda 10.VII., w związku z przyjazdem delegacji senatu gdańskiego do Z. S. R. R., pisze: Kapitalistyczni grabieżcy — twórcy rabunkowego Traktatu Wersalskiego nie liczyli się z wolą ludności gdańskiej, podobnie, jak nie liczyli się z dążeniem innych narodowości. Cynicznie złamali zasadę prawa narodów do samostanowienia o swym losie. Gdańsk, 95 proc. ludności którego stanowią Niemcy został oderwany od Niemiec i przeistoczony w Wolne Miasto, zmuszono je do zawarcia unji celnej z Polską i do powierzenia Polsce prowadzenia swoich spraw z dziedziny polityki międzynarodowej.

Polska stale dąży do rozszerzenia swych praw w stosunku do Gdańska, pozbawionego w rezultacie wszelkiej samodzielności. Gdańsk zdaje sobie sprawę z różnicy, jaka istnieje między sytuacją państw imperjalistycznych a Związkiem Sowietów, nieustannie opowiadającym się za rzeczywistem samookreśleniem narodów, występującym przeciwko wszelkim nacjonalistycznym presjom. Przyłączenie Gdańska do protokułu moskiewskiego, oddzielnie od Polski, świadczy o tem, że Gdańsk nie chce wyrzec się swych praw suwerennych na rzecz Polski, pragnącej zmienić port gdański w swoją morską bazę wojenną przeciw Z. S. R. R.

Izwiestja 7.VII. zamieszczają z okazji przyjazdu gdańskiej delegacji do Moskwy artykuł, w którym oświadczają, iż w ciągu dwuch i pół lat, które upłynęły od chwili nawiązania bezpośrednich stosunków między wolnem miastem a ZSRR. opinja sowiecka miała kilkakrotnie okazje do stwierdzenia wagi którą rząd i opinja gdańska przywiązują do rozwoju stosunków gdańsko-sowieckich. Przyłączenie się rządu gdańskiego do protokułu moskiewskiego stanowi nowy krok na drodze ku wzmocnieniu między Gdańskiem a ZSRR. Stosunki gospodarcze między wolnem miastem a ZSRR. rozwijają się pomyślnie, istnieją również przesłanki dalszego rozwoju tych stosunków. Opinja sowiecka spodziewa się, iż pobyt prezydenta Sahma i członków rządu gdańskiego na terytorjum ZSRR będzie stanowił ważki czynnik rozwoju przyjaźni gdańsko-sowieckiej.

Izwiestja 7.VII., donosząc w depeszy z Warszawy (Bratina) o wyjeździe delegacji gdańskiej do Moskwy, nazywają członków delegacji „ministrami gdańskimi".

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja 7.VII. piszą w depeszy z Warszawy (Bratina), iż polskie koła rządowe, które postanowiły nie dopuścić udziału delegatów sowieckich w zjeździe Polaków zagranicznych, odczuwają zaniepokojenie z powodu odbywających się w ZSRR wyborów. Objawem tego zaniepokojenia jest dwulicowy artykuł, ogłoszony przez „Epokę".

Prawda 6.VII. donosi o zakończeniu obrad zjazdu Polaków USRR w Kijowie. W ostatnim dniu obrad wszyscy mówcy protestowali przeciwko decyzji organizacyjnego komitetu warszawskiego zjazdu Polaków zagranicznych o niedopuszczeniu sowieckich delegatów na ten zjazd, oświadczając, iż organizacje faszystowskie obawiają się prawdy o związku sowieckim. Zjazd uczcił przez powstanie pamięć rewolucjonistów, którzy zginęli w walce o wyzwolenie proletarjatu i wybrał delegacje na zjazd warszawski w składzie: mieszkanki wsi Hreczany w okręgu Proskurowskim Chomskiej, współpracownika „Sierpa" Wiszniewskiego, berdyczowskiego robotnika Szewiatowskiego, członka C. K. W. USRR Szymańskiego i marchlewskiego robotnika Rakowskiego. Zamykając obrady zjazdu Skarbek wygłosił przemówienie, w którem oświadczył, iż zjazd reprezentował wolę polskich mas pracujących USRR. Zjazd zerwał maskę z faszyzmu polskiego i powziął mocną decyzję o tem, iż głos Polaków sowieckich będzie musiał być wysłuchany w Warszawie. Po zamknięciu zjazdu delegaci odśpiewali „międzynarodówkę" w języku polskim.

Prawda 6.VII. podaje szczegóły zakończenia obrad wszechbiałoruskiego zjazdu Polaków w Mińsku. Powzięto uchwałę, w której zjazd stwierdził swe obu-

rzenie z powodu niedopuszczenia sowieckich delegatów na zjazd warszawski, poczem obrano delegatów, którzy reprezentować mają na tym zjeździe Polaków z BSRR. Członek organizacyjnego komitetu mińskiego zjazdu Rostenis oświadczył korespondentowi „Prawdy", iż burżuazja polska nie zyska nic na niedopuszczeniu sowieckich delegatów na zjazd warszawski, gdyż przekona to robotników, iż burżuazja dąży do ukrywania prawdy o ZSRR.

Prawda 5.VII. w art. (Bolesława Przybyszewskiego) p. t. „Oczekujemy odpowiedzi" donosi o ukończeniu obrad wszechrosyjskiej konferencji Polaków w Moskwie. Konferencja ta reprezentowała wolę 200 tysięcy Polaków, zamieszkałych w R. S. F. S. R. W żadnym innem państwie wybory delegatów na zjazd warszawski nie miały tak powszechnego i demokratycznego przebiegu jak w Z. S. R. R. Zrozumiałe jest oburzenie ludności polskiej z powodu niedopuszczenia jej delegatów do Warszawy. Pewne pisma polskie dowodzą, iż nikt sowieckich delegatów do Warszawy nie zapraszał. Twierdzenia te mijają się z prawdą, gdyż redakcje sowieckich pism „Sierp", „Orka" i „Głos Młodzieży" otrzymały zaproszenia organizacyjnego komitetu zjazdu. Pismo ogłasza tekst tego zaproszenia oraz tekst pisma organizacyjnego komitetu warszawskiego zjazdu do komitetu polskiego w Moskwie, stwierdzając, iż treść tego pisma mija się z treścią komunikatu, ogłoszonego przez ten sam komitet organizacyjny w prasie polskiej. Decyzja organizacyjnego komitetu świadczy, zdaniem pisma, iż ludność polska Z. S. R. R. miała rację, demaskując kontrewolucyjny charakter faszystowskiego zjazdu.

Prawda 5.VII. donosi, iż wszechrosyjski zjazd Polaków w Moskwie wybrał na zjazd warszawski delegację w składzie syna znanego polskiego pisarza Przybyszewskiego, Leśniewskiego, Rostonisa i Ruszkiewicza.

Cała prasa sowiecka z pierwszych dni lipca uwzględnia bardzo obszernie kwestję udziału delegatów sowieckich w warszawskim zjeździe Polaków zagranicznych, domagając się we wcześniejszych artykułach udziału sowieckiej delegacji w zjeździe, wbrew decyzji organizacyjnego komitetu zjazdu, w późniejszych zaś ograniczając się do twierdzenia, iż decyzja organizacyjnego komitetu zdemaskowała obłudę polskiego faszyzmu.

Izwiestja 7.VII. zamieszczają z okazji 6-tej rocznicy ogłoszenia konstytucji związkowej ZSRR rysunek, który podkreślić ma różnicę, istniejącą między światem sowieckim a światem kapitalistycznym. Na rysunku tym Polska przedstawiona jest w postaci psa podjudzanego przez „imperjalistów" przeciwko Z. S. R. R.

NOTATKI I INFORMACJE

RÓŻNE.

Izwiestja 3.VII donoszą, że centralny urząd budownictwa kolejowego opracował projekt inwestycyj, które dokonane być mają w kolejnictwie sowieckim w 1930 roku. Projekt przewiduje budowę nowych linij kolejowych na przestrzeni 4,945 klm. Ponieważ istnieją prace, które nie zostaną w roku bieżącym zakończone, w 1930 roku trwać będzie budowa 9.751 klm linij kolejowych. Z tej liczby zakończona będzie budowa 1.352 klm. Realizacja projektu spowoduje wydatki w wysokości 294.6 miljonów rubli. Rozpocznie się budowa linji Kotłas—Soroka, Tomsk—Jenisiejsk, Wołokołamsk—Witebsk, Czardżuj—Nowourgiencz, Orenburg—Uralsk, Orenburg—Ufa, Kizieł—Perm, Ustsesolsk—Piniuga, Briańsk—Wiaźma, Aleksandrowsk—Wołokołamsk, Akmolinsk—Karagaucz, Arzamas—Kustarewka i Tuła—Zarajsk.

Poslednija Nowosti 30.VI. w art. p. t. „Rozcięty wrzód" donosi o odczycie członka grupy „Wilne kozactwo" w Pradze Głaskowa, który między innemi, oświadczył, iż grupa ta istnieje dzięki pomocy rządu polskiego, który udziela przywódcom grupy subsydja w miesięcznej wysokości 32 tysięcy koron czeskich. Oświadczenie to poczynił Głaskow na tle rozłamu w grupie „Wilne kozactwo". W art. wst. pismo określa stosunek tej grupy do Polski, jako „polityczną rozpustą" i twierdzi, iż grupa nie cieszy się żadnem oparciem w szerszych kołach emigracji kozackiej.

Carskij Wiestnik 30.VI ogłasza odezwę b. następcy patrjarchy Tichona na czele cerkwi rosyjskiej arcybiskupa Serafima, zwróconą przeciwko metropolicie Sergjuszowi i jego polityce cerkiewnej. Arcybiskup Serafim wzywa wiernych do wytrwania przy tradycjach, reprezentowanych przez tych biskupów, którzy nie uznali władzy metropolity Sergjusza i zostali uwięzieni przez władze sowieckie. Pismo podaje, iż po ogłoszeniu tej odezwy arcybiskupa Serafima aresztowano.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Orka, 16.VI. Z Polski faszystowskiej. — Pod znakiem świadomości klasowej. — Faszyzm polski sprzedaje emigrantów kapitałowi francuskiemu. — Robotnicy Polacy w walce rewolucyjnej nie pozostają wtyle. — Świetne perspektywy rozwoju przed polską marchlewską radą wykonawczą.

Sierp. 23.VI. Siedmiolecie „Sierpa". — Zwycięstwa wyborcze komunistów w Polsce. — Krwawy napad policji na robotników w Pabjanicach. — Pastwienie się burżuazji polskiej nad więźniami politycznymi. — Byli poddani ks. Sanguszko — dziś wolni obywatele radzieccy.

Wozroždenje, 8.VII. Cerkiew prawosławna a marjawici.

Drukarnia „KADRA", Długa 50, tel. 186.30. Drukowano na prawach rękopisu.